

ТЕМИ ОТ ПЕЧАТА
31.01.2011 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България днес в медиите
[Телевизия ТВ 7](#)

✓ **Интервю на г-н Васил Велев в предаването Уикенд с ТВ 7 на тема „Поскъпва ли животът?“**
<http://www.tv7.bg/broadcasts/105282.html>

[Вестник Монитор](#)

✓ **Пуснаха безплатен телефон срещу сивата икономика**
<http://www.monitor.bg/article?id=278081>

Националният център "Икономика на светло" разкри безплатна телефонна линия, на която се приемат сигнали за злоупотреби от сивия сектор в бизнеса у нас. Това съобщи вчера пресцентърът на Асоциацията на индустриалния капитал в България.

Горещият телефон срещу сивата икономика е 0800 123 58.

Асоциацията на индустриалния капитал в България изпълнява 4-годишен проект "Ограничаване и превенция на неформалната икономика" с финансовата подкрепа на оперативна програма "Развитие на човешките ресурси" в партньорство с КНСБ.

Други публикации

[Вестник Пари](#)

✓ **Фирмите инвестират в иновации, но не ги патентоват**
http://www.pari.bg/article/2011/1/31/Firmite_investirat_v_inovacii_no_ne_gi_patentovat

Компаниите в България рядко прибягват до услугите на патентното ведомство. Това не означава, че те не разработват нови продукти

Патентната активност в България е слаба. Поне на фона на други страни. Годишно в Българското патентно ведомство постъпват около 200-250 заявки за защита на изобретения и полезни модели - толкова, колкото са патентите на компания като Renault, и то само в областта на електрическите автомобили. Това обаче не означава, че бизнесът не инвестира в нови технологии. Просто няма интерес да ги патентова, поне не и в България.

Скъпо удоволствие

Защитата на интелектуалния продукт е скъпо удоволствие и то има икономически смисъл, само ако приходите са повече от разходите. Макар в България таксите за издаване и поддържане на патент да не са високи, това не е така, когато става дума за европейски патент. Това е една от основните причини България да е доста надолу в класацията по брой издадени защитни документи от Европейското патентно ведомство - едва 0.6 на 1 милион жители годишно, показват данни на Световната банка. За сравнение, иновационният лидер Финландия има показател 147. Нещо повече, за да бъде ефективно защитен един продукт, обикновено е необходим повече от един патент. Това "патентоване около патента" гарантира, че някой конкурент няма да патентова нещо подобно и така да блокира възможностите за развитие на първоначалното изобретение, казва Тодор Ялъмов, координатор на групата по информационни технологии във Фондация "Приложни изследвания и комуникации" (ARC Fund).

Не по-малко обезкуражаващо действа и времето, което е необходимо от подаването на заявлението до получаването на патента. Средно това отнема 2-3 години, тъй като изисква голям обем от справки за това дали някой не е патентовал, или заявил нещо подобно. "Патентът дава защита на интелектуалната собственост на фирмата, но е дългосрочна игра и скъпо начинание", смята председателят на борда на директорите на "Смартком" Петър Статев.

Няма смисъл

Информационните и комуникационните технологии (ИКТ) са един от най-иновативните сектори, като повечето компании имат свои развойни звена. В същото време патентната им активност в България е много ниска. Средно около 2% от регистрираните патенти в страната са на предприятия от сектора, показват данни от изследването "Иновации.бг" на ARC Fund. Една от причините за това е, че голяма част от нововъведенията са свързани с разработката на софтуер, а в Европа не се патентоват алгоритми. За сметка на това пък почти всички заявени и регистрирани открития в САЩ, в които участват българи, са в областта на ИКТ.

"Няма никакъв смисъл да защитаваме патент в България", категоричен е Петър Статов от "Смартком", която миналата година получи наградата за най-иновативно предприятие на 2009 г. на ARC Fund. По думите му у нас няма производство на подобен клас технологии. Едно от звената на компанията разработва проекти в областта на микроелектрониката, по-специално MEMS - механични системи на ниво интегрална схема. За фирмата е важно да запази правата си на пазарите, където има интерес към подобни технологии и където има шанс да ги продаде. Затова патентната ѝ активност е фокусирана върху Тихоокеанския регион (Южна Корея, Япония и Китай), САЩ и скандинавските страни.

Сериозно поливане

Статистиката показва бързо растящ, но все пак малък дял на инвестициите в научно-развойна дейност. Според доклада "Иновации.бг" официалните данни са поне два пъти по-ниски от реалните, тъй като компаниите нямат стимули да декларират вложенията си в разработки. Докато при естествените науки инвестициите наистина са основна грижа на държавата, то в ИКТ сектора повечето средства се осигуряват от бизнеса.

"Нямаме дейност, която да бъде финансирана по някаква държавна програма. Всичко, което правим, финансираме със собствени ресурси", казва изпълнителният директор на "Смартком" Бисер Иванов. По думите му развойната дейност има нужда от сериозно поливане, за да поникне. Около пет години са били необходими на екипа да разработи цялостно решение за предоставяне на интегрирана тройна услуга през оптична етернет инфраструктура. До голяма степен това е станало възможно благодарение на успехите на компанията в друга област - системната интеграция, което е най-старото звено в "Смартком".

Факторът борса

Моделът на популярния на Запад рисков (venture capital) инвеститор пък е приложен в "Онтотекст". През 2008 г. фондът за инвестиции в ИКТ Neveq (New Europe Venture Equity) придобива миноритарен дял в звеното за семантични технологии на "Сирма" и то се отделя в самостоятелна компания. Продажбата на бизнес идея на рисков инвеститор обаче е най-развита там, където има и развита борса, твърди Тодор Ялъмов. Затова в САЩ има толкова много малки фирми (start-ups), които разработват даден продукт и го продават на рисков инвеститор, често преди патентната процедура за изобретението да е приключила. Когато предприятието бъде качено на борсата, именно инвеститора може да се окаже най-печеливш.

Отвъд границата

Европейското финансиране е един от възможните инструменти, с които бизнесът да подкрепи развойната си дейност. Поне така би трябвало да бъде. Не толкова убедени в това обаче са онези 60% от фирмите, чиито проекти по Оперативна програма "Конкурентоспособност" бяха отхвърлени заради непълни документи - нещо, което изненада дори и Министерството на икономиката, енергетиката и туризма. Именно заради начина, по който протича процедурата в България, най-добре е компаниите да кандидатстват директно в Брюксел чрез рамковите програми, смята Тодор Ялъмов. Това е рецептата и на "Онтотекст". "От Пета рамкова програма насам участваме с проекти към Европейската комисия", казва административният директор на фирмата Силвия Караджова. Недоверието на българския бизнес към администрацията като че ли значително намалява, като пресече границата. Затова България е сред добрите примери по дял на участващи малки и средни предприятия по Седма рамкова програма.

А не е равно на Б

Не може да се постави знак на равенство между патентната активност на една фирма, сектор или икономика и неговата иновативност, категоричен е Тодор Ялъмов. Въпреки че доминиращият кръг от учени и държавни агенции казват, че щом нямаш патенти, значи не си иновативен, има немалоко изследвания, които доказват противното. Съществуват други, много по-отворени бизнес модели, които не се основават на монопол върху дадено изобретение. Те залагат по-скоро на постоянно развитие с нови и нови идеи, с повече хора, които използват и доразработват тези идеи. Фактът, че в България има чудесни примери на динамични и иновативни фирми, го доказва. Нищо че патентите са малко.

✓ Само една от големите банки в САЩ не е била заплашена от фалит

<http://pari.bg/static/pdf/pages/15.pdf>

Председателят на Федералния резерв описва последната финансова криза като най-тежката в историята Дванадесет от тринадесетте най-големи финансови компании в САЩ са били на ръба на фалита в разгара на кризата през 2008 г. Това става ясно от непубликувано досега изказване, което председателят на Федералния резерв Бен Бернанке е направил пред разследващата комисия през ноември 2009 г., съобщи Reuters. Бележките бяха публикувани в края на миналата седмица като част от окончателния доклад на Комисията за разследване на финансовата криза.

Неизвестно изключение

„Ако погледнете компаниите, които са били под натиск през този период, ще видите, че само една не е била изправена пред сериозен риск от фалит“, пише в документа. По думите на централния банкер дори и най-могъщата инвестиционна банка Goldman Sachs е била сред застрашените компании. Главният изпълнителен директор на трезора Лойд Бланкфайн също е казал на комисията, че е бил „сериозно притеснен“, но въпреки това Goldman Sachs е успяла да поддържа огромна ликвидност през целия период. В доклада не се посочва коя е банката изключение, за която Бернанке не е имал

опасения за фалит. По думите му обаче това е била най-тежката криза във финансовата история, по-тежка дори и от Голямата депресия.

Кой е виновен

Окончателният доклад на 10-членната комисия е подписан само от шестимата демократи в нея. Документът критикува налаганата от бившия председател на Фед Алън Грийнспан политика на дерегулация и посочва, че правителството е имало предостатъчно механизми да предотврати кризата. В друг доклад трима от републиканците в комисията оправдават действията на Грийнспан. Според тях паричната политика на САЩ може да е допринесла за кредитния балон, но не го е предизвикала. Има и трети доклад от четвъртия републиканец, който обяснява причините за кризата с жилищната политика на САЩ. За разлика от твърденията на някои банкери и трите документа на комисията заключават, че финансовата криза не е била неизбежна. „Кризата е резултат от човешки действия и липса на действия“, пише във финалния документ.

Междувременно на Световния икономически форум в Давос президентът на Франция Никола Саркози заяви, че кризата е довела до десетки милиони безработни, които по никакъв начин не са виновни, но въпреки това са платили за нея.

✓ „Булгартабак“ няма да сваля цените на цигарите

<http://pari.bg/static/pdf/pages/11.pdf>

Държавният тютюнев холдинг „Булгартабак“ няма да сваля цените на цигарите, които произвежда и продава на българския пазар. Това обясни за в. „Пари“ Александър Манолев, председател на съвета на директорите (СД) на „Булгартабак холдинг“ АД по повод искането на изпълнителния директор на Агенция „Митници“ Ваньо Танов компанията да предложи евтини цигари за по-бедните граждани в опит да се ограничи контрабандата. Информацията, че цените няма как да сепонижат, беше потвърдена и от официално съобщение до медиите, изпратено от „Булгартабак“.

Пресичане на контрабандата

В четвъртък Ваньо Танов поиска от тютюневия холдинг да пусне евтина марка цигари за по-бедното население. Според митническия шеф това ще доведе до ограничаване на контрабандата на цигари. Танов обяви, че през миналата година 5 млрд. къса цигари в България са били продадени, без да е платен акциз за тях. „Не може да се намали цената, защото 86% от стойността на всяка кутия цигари от 20 къса е акциз и ДДС“, каза Александър Манолев. Подобно е и твърдението в прессъобщението на холдинга, където се казва, че при сега действащите ставки около 84% от стойността на една кутия цигари представляват акциз и ДДС. Затова „Булгартабак“ не може да предложи на пазара значително по-евтини от сегашните си марки в ниския ценови сегмент, които успешно да борят предлаганите контрабандни цигари, твърдят от холдинга.

Разликата в цената между най-евтината бандеролна цигара и безбандеролните е почти два пъти, обясняват от „Булгартабак“. „В България минималната законна цена за кутия от 20 цигари е 4.19 лв. От тях 35-36 ст. са разходи за производителя и себестойност на продукцията“, категоричен беше Александър Манолев. По думите му дори и холдингът да сваля цените и да работи на загуба, пак няма да привлече клиентите, които си купуват евтините контрабандни цигари. Всичко, което се продава под цена от 4.19 лв., е укриване на акциз или дъмпинг, което пак е незаконно“, каза още Александър Манолев.

По-малки разфасовки

Според шефа на митниците увеличението на акциза през миналата година е довело до ръст на контрабандата и по-малко приходи в бюджета от събран акциз. Подобно е обяснението и в допълнителните материали към отчета на „Булгартабак“, както и в отчетите на дъщерните фабрики на холдинга. В началото на миналата година компанията майка и фабриките под шапката на холдинга са загубили пазарен дял и клиенти заради шоковото вдигане на цените. През втората половина на годината обаче дружествата в структурата на „Булгартабак“ са успели да си върнат част от загубеното. „Пазарният дял на „Булгартабак холдинг“ АД не намалява. Понижават се обемите на продажбите на фона на свиване на пазара на цигари с бандерол“, твърди Александър Манолев.

По думите му тенденцията в последните 3-4 месеца е делът на държавния холдинг в продажбата на акцизни цигари да се повишава, което се случва за първи път след падане на монопола на „Булгартабак“. Мярката, която предлага дружеството в помощ на държавата за борба с контрабандата, е пускане на кутии с по 10 цигари в икономичния сегмент. На пазара вече са пуснати по-малки опаковки от марките GD и „Мелник“, които са с цени съответно 2.30 и 2.20 лв. „Булгартабак“ предлага на пазара кутия с 10 цигари и от марката „Фемина“. По-малките разфасовки са пуснати в отговор на нуждите на клиентите и са съобразени със сложната финансова ситуация на домакинствата в България, както и като мярка в помощ на държавата в борбата с контрабандата, обясняват от „Булгартабак“. Експерти коментират, че има вариант за по-ниски цени, но трябва държавата да вземе решение и да намали акциза на цигарите от икономичния сегмент. Те обаче добавят, че това може да доведе до хаос със събирането на акциза. Тъй като производители и държава искат да се свие делът на контрабандно продаваните цигари, единственият вариант остава борбата с контрабандата, тъй като цените са на дъното и няма накъде да падат заради високия акциз.

[Вестник Монитор](#)

✓ МЗХ: България няма критичен зърнен баланс

<http://www.monitor.bg/article?id=278176>

България не е в ситуация на критичен зърнен баланс и в страната има достатъчно зърно. Това каза вчера зам.-министърът на земеделието и храните Светла Боянова пред националното радио. Цената на хляба в крайна сметка се определя от единния, либерализиран пазар, на който участва и нашата страна, напомни тя. По последна информация Европейската комисия няма да предприеме никакви мерки за намеса на пазара заради високите цени. Нашата страна все още разполага с 415 хил.т зърно, което може да изнася

През миналата година в България са произведени 3,9 милиона тона пшеница. Преходният остатък от реколта 2009 г. по данни на Националната служба по зърното е 288 000 т. В страната са внесени 24 255 тона, от които 21 000 са като пшеница, а останалите над 3000 са под формата на брашно.

Междувременно на последната сесия на Софийската стокова борса имаше предлагане на хлебна пшеница на цена 480-485 лева лева за тон, но поради липса на търсене няма и сделки. За сравнение в средата на януари 2010 г. хлебната пшеница се е търгувала по 220 лв./т без ДДС.

Търговци предлагат за продан маслодаен слънчоглед на цени 970-1000 лева за тон, но офертите "купува" са на нива 900-930 лв. за тон, съобщи БТА.

С 46 на сто е поскъпнало олиото през първия месец от тази година спрямо януари 2010 г., това става ясно от данните, качени на сайта на Държавната комисия по стоковите борси и тържищата. За същия период от една година цената на брашното се е повишила с 32 процента.

Повишението не е подминало и млечните продукти където скокът в цените е между 20 и 30 на сто, а рибата и пилето са поскъпнали с около 10-11 на сто. Цената на захарта през отминаващия януари е с 3.6% по-висока спрямо предходната година. В същото време за една година яйцата поевтиняват с ? , а месните храни с 4-6 на сто.

Най-драстично повишение е регистрирано при чесъна - за последните 52 седмици пикантният зеленчук е поскъпнал със 115%. В същото време от миналия януари картофите са поскъпнали с 44 процента, оранжерийните домати и краставици съответно с 33 и 14 на сто, а зелето с около 9 на сто.

Индексът на тържищните цени, който отразява цените на хранителните стоки на едро, се е покачил с 1,21% спрямо края на декември 2010 г., съобщават още от Държавната комисия по стоковите борси и тържищата.

По 3 хил. т жито на ден заминават за Констанца

Всеки ден от Добрич за Констанца пътуват по 2-3 хиляди тона пшеница, разкриха търговци. В момента основни купувачи на добруджанско жито са румънски контрагенти. Отделно от това търговците изнасят от пристанището на Констанца партии за Европейския съюз, Саудитска Арабия и Пакистан. Земеделците масово продават зърното си заради изгодната цена – 450 лева на тон без ДДС. Поскъпването от преди Нова година е с 20 лева за тон жито.

Пшеница има достатъчно към момента, но ако ударният износ продължава със същото темпо, не е изключено да се стигне до внос на зърно, предупреждават браншовици. Не е тайна, че хлебопроизводители от Добрич вече водят преговори за внос на пшеница от Украйна и страни от региона.

Междувременно цената на хляба в Добрич отново скочи. 700 грама от масовия бял хляб вече се продават по 1 лев в търговската мрежа. От тази седмица се очаква ново поскъпване на насъщния.

[Вестник Дневник](#)

✓ Плащане в брой - забранено за над 15 000 лева

http://www.dnevnik.bg/pazari/2011/01/30/1033962_plashtane_v_broi_-_zabraneno_za_nad_15_000_leva/?ref=email_press

Когато гражданите и фирмите извършват плащания над 15 000 лв., ще трябва да го правят по банков път. За това тройно увеличение на прага са се договорили Министерството на финансите и депутати от ГЕРБ преди окончателното приемане на Закона за ограничаване на разплащанията в брой, научи "Дневник".

Проектът беше одобрен на първо четене на 13 януари с лимит от 5 хил. лв., а мотивът беше, че такова ограничение ще подпомогне борбата с ДДС измамите и плащането на заплати "под масата".

От НАП, които от години настояват за подобни мерки, са се съгласили с по-високия праг. "Ако се покачи все пак ще има отчетлива разлика, защото при 5000 лв. голяма част от колите на старо и дори черната и бяла техника щяха да се изплащат не в брой, а по банков път. Сега при 15 хил. говорим за по-сериозни суми и от битова гледна точка няма да са засегнати хора, а фокусът ще е върху бизнес", коментира Петър Ганев от Института за пазарна икономика.

Друга направена промяна е, че във всяко учреждение, където се плащат такси за обслужване, ще има банкомат, който няма да начислява такса за обслужване към банката. Така ще има възможност за регистрации, декларации и справки да не се правят преводи през банковите клонове и да се плащат такси, които понякога се равняват на стойността на държавната услуга.

Трета промяна стана ясна още при обсъждането в бюджетната парламентарна комисия през ноември - отпада задължението за изплащане на всички заплати само по банков път. Причината беше съпротива от депутати от ГЕРБ, че така няма да се ограничи сивия сектор и плащането на нерегламентирани доходи, а ще се затруднят всички живеещи в места с неразвита банкова мрежа.

[Вестник Сега](#)

✓ България е в топ 6 на най-съдените държави в Европа

<http://www.segabg.com/online/new/articlenew.asp?issueid=8215§ionid=16&id=0000101>

България се изкачи небивало високо сред най-съдените държави в Европа - в класацията за 2010 г. зае 6-о място сред 47 страни от Съвета на Европа. Годишната статистика на съда в Страсбург показва, че продължава тенденцията страната ни все повече да нарушава правата на човека. През 2009 и 2008 г. тя бе на 8-о място, през 2007 г. - на 9-о, през 2006 г. - на 10-о, през 2005 г. - на 11-о.

Яркото присъствие на страната ни в непрестижната класация се дължи на постоянно растящия брой на осъдителните присъди срещу нея. Миналата година те са били 69, през 2009 г. - 61, през 2008 и 2007 г. - по 51, през 2006 г. - 43, през 2005 г. - 23. Както обикновено, главната причина е мудното правосъдие, заради което страната е била осъдена 31 пъти.

На второ място с 27 присъди е липсата на ефективни правни средства за защита. На трето място с 18 присъди е нарушеното право на лична собственост. Броят на нарушенията надвишава броя на присъдите, защото в много присъди се констатира повече от едно нарушение. Миналата седмица България бе посочена от Парламентарната асамблея на Съвета на Европа като държава рецидивист и бе предупредена, че може да понесе санкции като замразяване или дори прекратяване на членството ѝ в Съвета на Европа. Заедно с нея бяха предупредени още осем държави. В момента само Беларус е наказан да стои извън най-старата паневропейска политическа организация.

И през последната година никой не можа да измести Турция от първото място като най-съдена държава. Тя го "заслужи" с 228 присъди. След нея както обикновено се класира Русия с 204 присъди. Трета е Румъния със 135 присъди, а четвърта е Украйна със 107. На тези четири държави се падат 57% от осъдителните решения на Европейския съд за правата на човека, а на всички останали 43 държави - 43% от присъдите. Прави впечатление, че големи държави с многомилионно население "изостават" от България: Италия се класира непосредствено след нея на седмо място с 61 присъди, Германия е 10-а с 29 присъди, Франция е 11-а с 28, а Великобритания е далеч назад с едва 14 присъди.

Интересно е, че през миналата година броят на разгледаните от съда жалби на български граждани срещу държавата е бил 1348, което число е сравнимо с жалбите на французи (1619) и германци (1683). Разликата е, че Страсбург е намерил много по-малко нарушения във Франция и Германия отколкото в България. Италианците са се оплакали близо три пъти повече от българите (3852 пъти), но са изостанали от нас по осъдителни присъди. Общо за годината съдът е издал 1500 осъдителни присъди.